NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER
prednesené 16. januára 2007 [1]

I — Úvod

1. Odvolanie smeruje proti rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev zo 14. decembra 2004 [2], ktorým bol zamietnutý návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie REM 14/01 z 28. júna 2002, ktorým sa zamietla žiadosť o odpustenie dovozného cla podaná Talianskou republikou v prospech spoločnosti Nordspedizionieri di Danielis Livio & C. Snc, Livio Danielis a Domenico D'Alessandro (ďalej len „Nordspedizionieri a i."). [3]

2. Toto konanie sa týka najmä podmienok požadovaných na uznanie „špeciálnej situácie" v zmysle colnej právnej úpravy Spoločenstva, pretože len za takej situácie je odpustenie dovozného cla možné. Vzhľadom na čas vzniku okolností sporu vo veci samej treba tieto preskúmať v zmysle „zmätočnej" právnej úpravy [4] platnej pred prijatím Colného kódexu Spoločenstva. [5]

3. Riešenie sporu tiež závisí od výkladu bilaterálnej dohody, ktorú podpísal členský štát — Taliansko s inou krajinou — so Slovinskom, t. č. tretím štátom, pričom v tejto súvislosti bude treba posúdiť právomoc Súdneho dvora. [6]

1 — Jazyk prednesu: španielčina.

2 — Rozsudok Nordspedizionieri di Danielis Livio a i./Komisia, T-332/02, Zb. s.II-4405.

3 — Subsidiárny návrh podaný k tomuto návrhu smeroval k získaniu odpustenia colného dlhu pre 8 010 kg zahraničného spracovaného tabaku, ktorý talianske orgány zaistili 8. apríla 1992 v ilegálnom sklade v Bareggiu; ten však nie je potrebné v týchto návrhoch spomínať, keďže je pre odvolacie konanie irelevantný.

4 — Komplexnosť tejto právnej úpravy vysvetľuje BERR, CLAUDE, J.: Union douanière. In: *Revue trimestrielle de droit européen,* 37 (3), júl — september 2001, s. 627 a nasl., podľa ktorého problémy týkajúce sa iných oblastí, ako napríklad menovej únie alebo sociálnej súdržnosti, viac stimulujú ducha ako colný sadzobník alebo platnosť osvedčení o pôvode, čím sa colné právo zmenilo na oblasť vyhradenú len pre niekoľkých odborníkov.

5 — Nariadenie Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307).

6 — V tejto súvislosti je zaujímavé poznamenať, že v napadnutom rozsudku sa Súd prvého stupňa nezaoberá svojou vlastnou právomocou ani v tejto súvislosti nevyslovil najmenšiu pochybnosť.

II — Právny rámec

A — *Právo Spoločenstva*

4. Na účely rozhodnutia o tomto odvolaní treba na jednej strane preskúmať ustanovenia, ktorých porušenie sa vytýka Súdu prvého stupňa — z ktorých všetky patria výlučne do práva Spoločenstva —, a na druhej strane niektoré ustanovenia bilaterálnej dohody o vzájomnej administratívnej pomoci podpísanej v roku 1965 medzi Talianskom a Socialistickou federatívnou republikou Juhoslávie (ďalej len „Belehradská dohoda“). [7]

5. Keďže Colný kódex Spoločenstva sa neuplatní *ratione temporis,* pretože skutkové okolnosti sporu nastali v období pred prijatím tohto predpisu, relevantná právna úprava sa nachádza v rôznych právnych predpisoch, z ktorých skoro všetky majú neúplný charakter a ktoré, hoci už boli väčšinou formálne zrušené, sa v mnohých prípadoch fakticky naďalej uplatňujú v rámci neprehľadne rozvetvenej právnej úpravy, ktorú od roku 1992 predstavuje uvedený kódex.

6. To je napríklad prípad colného režimu tranzitu Spoločenstva upraveného v nariadení č. 222/77 [8], ktorého článok 36 ods. 1 stanovuje, že ak sa v priebehu operácie tranzitu Spoločenstva alebo v súvislosti s ňou zistí, ž v určitom členskom štáte došlo k priestupku alebo nezrovnalosti, vybranie cla a prípadných ostatných poplatkov uskutoční tento členský štát v súlade s vlastnými zákonmi, s inými právnymi predpismi a so správnymi opatreniami, čím nie je dotknutá možnosť trestného stíhania.

7. Nariadenie č. 474/90 [9] doplnilo tento článok 36 tretím odsekom, ktorý stanovil miesto priestupku na účely vybratia cla a iných relevantných poplatkov pri nedostatku akýchkoľvek dôkazov o zákonnosti operácie tranzitu alebo o mieste, kde došlo k skutočnému spáchaniu priestupku.

7 — Accordo di mutua assistenza amministrativa per la prevenzione e la repressione delle frodi doganali fra la Repubblica Italiana e la Repubblica Socialista Federativa di Jugoslavia (Dohoda o vzájomnej administratívnej pomoci pri predchádzaní a potláčaní colných podvodov medzi Talianskou republikou a Socialistickou federatívnou republikou Juhoslávie), podpísaná v Belehrade 10. novembra 1965, talianske znenie bolo uverejnené v Bollettino Ufficiale (Trattati e convenzioni), 1967, zv. CIV - č. 178; vnútroštátny vykonávací zákon bol uverejnený v *Gazzetta Ufficiale* z 8. júla 1967, č. 169. Do platnosti vstúpila 1. februára 1968.

8 — Nariadenie Rady (EHS) č. 222/77 z 13. decembra 1976 o tranzite Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 38, 1977, s. 1). Vonkajší tranzit upravujú články 91 až 97 a vnútorný tranzit články 163 až 165 colného kódexu; nariadenie Rady (EHS) č. 2726/90 zo 17. septembra 1990 o tranzite Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 262, s. 1) nahradilo nariadenie č. 222/77; keďže však podľa článku 47 ods. 1 nadobudlo platnosť 1. januára 1993, nie je ho v tomto spore potrebné spomínať, pretože skutkové okolnosti nastali pred týmto dňom.

9 — Nariadenie Rady č. 474/90 z 22. februára 1990, ktorým sa s cieľom zrušenia povinnosti predkladať potvrdenie o prekročení vnútornej hranice Spoločenstva mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 222/77 o tranzite Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 51, s. 1).

8. Nariadenie č. 1062/87 [10], ktoré spresňuje a zjednodušuje nariadenie č. 222/77, bolo zasa zmenené a doplnené nariadením č. 1429/90, [11] ktorým bol do hlavy I „Ustanovenia uplatniteľné na zásielky nepredložené v colnom úrade určenia“ vložený článok 11a, ktorý stanovuje:

„1. Ak zásielka nebola predložená colnému úradu určenia a nie je možné určiť miesto, kde došlo k priestupku alebo nezrovnalosti, výstupný úrad oznámi túto skutočnosť hlavnému zodpovednému v čo najkratšej lehote, najneskôr však pred skončením 11. mesiaca nasledujúceho po dátume registrácie tranzitného colného vyhlásenia Spoločenstva.

2. V oznámení uvedenom v odseku 1 sa musí uviesť predovšetkým lehota, v ktorej sa musí výstupnému úradu a k spokojnosti príslušných orgánov poskytnúť dôkaz o zákonnosti tranzitnej operácie alebo o mieste, kde skutočne došlo k priestupku alebo nezrovnalosti.

Táto lehota je tri mesiace odo dňa oznámenia uvedeného v odseku 1. Ak sa uvedený dôkaz nepredloží do uplynutia tejto lehoty, príslušný členský štát prijme opatrenia na vybratie príslušného cla a ostatných poplatkov.

…“ [*neoficiálny preklad*]

9. Colná právna úprava Spoločenstva tiež pripúšťa úplné alebo čiastočné vrátenie zaplateného dovozného alebo vývozného cla alebo čiastočné odpustenie colného dlhu. Podmienky požadované na udelenie takejto výnimky v prípade, o aký ide vo veci samej, upravuje článok 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79 [12] v znení nariadenia č. 3069/86 [13] takto:

„Dovozné clo sa môže vrátiť alebo odpustiť aj v špeciálnych situáciách, iných než sú uvedené v častiach A až D, ktoré vyplývajú z okolností, ktoré nie je možné považovať za podvodné konanie alebo hrubú nedbanlivosť dotknutej osoby.

…“

10 — Nariadenie Komisie (EHS) č. 1062/87 z 27. marca 1987 o vykonávacích ustanoveniach a opatreniach na zjednodušenie tranzitného režimu Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 107, s. 1).

11 — Nariadenie Komisie (EHS) č. 1429/90 z 29. mája 1990, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1062/87 o vykonávacích ustanoveniach a opatreniach na zjednodušenie tranzitného režimu Spoločenstva [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 137, s. 21).

12 — Nariadenie Rady (EHS) č. 1430/79 z 2. júla 1979 o vrátení alebo odpustení dovozného alebo vývozného cla [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 175, s. 1) zmenené a doplnené nariadením Rady (EHS) č. 3069/86 zo 7. októbra 1986 o zmene nariadenia č. 1430/79 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 286, s. 1).

13 — Nariadenie Rady (EHS) č. 3069/86 zo 7. októbra 1986, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (EHS) č. 3069/86 zo 7. októbra 1986 o zmene nariadenia č. 1430/79 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 286, s. 1).

B — *Belehradská dohoda*

10. Svojím cieľom posilniť spoluprácu talianskych a juhoslovanských colných správ sa táto dohoda radí medzi ostatné dohody z toho obdobia, ako to vyplýva z jej stručného porovnania s dohodou podpísanou v tejto oblasti v roku 1967 medzi šiestimi zakladajúcimi členskými štátmi, známou ako „Rímsky dohovor“. [14]

11. Po uvedení svojich prvoradých cieľov, t. j. predchádzania, odhaľovania a potláčania priestupkov (článok 1), Belehradská dohoda definuje pojem „colné ustanovenia“ (článok 2) a stanovuje povinnosť udržiavania úzkej spolupráce medzi colnými orgánmi na spoločnej hranici (článok 3).

12. Pre rozhodnutie o tomto odvolaní má zásadný význam článok 4, v ktorom sa strany dohody zaviazali vykonávať zvláštny dohľad nad pohybom osôb, tovarov a dopravných prostriedkov považovaných za podozrivé (odsek 1).

13. Článok 4 ods. 2 sa hlási k úsiliu predchádzať pašovaniu, pričom vo svojom druhom pododseku stanovuje:

„Na žiadosť [druhej strany dohody] sa vykoná zvláštny dohľad nad vývozom výrobkov, ktoré sú na území druhej strany dohody zaťažené osobitnými a vyššími daňami.“

III — Okolnosti predchádzajúce tomuto odvolaciemu konaniu

A — *Skutkové okolnosti*

14. Verejná obchodná spoločnosť Nordspedizionieri di Danielis Livio & C., založená colnými zástupcami so sídlom v Terste (Taliansko), podala na žiadosť spoločnosti Cumberland Ltd na colnom úrade Fernetti (Taliansko) tri po sebe nasledujúce colné vyhlásenia k vonkajšiemu tranzitu Spoločenstva, ktoré sa týkali odoslania kartónových obalov zakúpených od slovinskej spoločnosti Proexim Export-Import a určených na prepravu kamiónom do Španielska.

14 — Convention entre la Belgique, la République Fédérale d'Allemagne, la France, l'Italie, le Luxembourg et les Pays-Bas, pour l'assistance mutuelle entre les administrations douanières respectives (Dohovor medzi Belgickom, Spolkovou republikou Nemecko, Francúzskom, Talianskom, Luxemburskom a Holandskom o vzájomnej spolupráci medzi colnými orgánmi), podpísaný v Ríme 7. septembra 1967, pozri Tractatenblad van het Koninkrijk der Nederlanden, 1968, č. 172.

15. V príslušných colných dokumentoch sa k 30. októbru 1991 uvádzalo 1 400 balíkov s celkovou hmotnosťou 12 620 kg, k 5. novembru toho istého roka 1 200 balíkov s celkovou hmotnosťou 12 510 kg a k 16. dňu toho istého mesiaca 1 500 balíkov s celkovou hmotnosťou 12 842 kg.

16. Po splnení colných formalít zodpovedajúcich tretej vyššie uvedenej operácii bolo kamiónu povolené pokračovať v ceste. Krátko nato riaditeľ colného úradu Fernetti požiadal v regióne strážiacu finančnú políciu, aby skontrolovala náklad kamióna. Kamión, ktorý už opustil colný priestor, bol prenasledovaný a zastavený finančnou políciou niekoľko kilometrov za hranicou. Pod eskortou sa vrátil na colnicu Fernetti, aby sa podrobil kontrole. Kontrola ukázala, že kartónové obaly neboli prázdne, ako sa uvádzalo v tranzitnom colnom vyhlásení, ale boli naplnené 8 190 kg zahraničných cigariet s pôvodom mimo Spoločenstva, ktoré boli rozdelené do 819 balíkov. Vodič kamióna pán C. bol zadržaný a kamión a tovar rovnako ako doklady nájdené u vodiča boli zaistené.

17. Vyšetrovaním, ktoré vykonali talianske colné orgány v spolupráci so slovinskými orgánmi, sa dospelo k záveru, že pán C. sa zúčastnil aj na ďalších troch podobných operáciách pašovania cigariet, pričom použil tranzitné colné vyhlásenia z 30. októbra a 5. novembra 1991, ktoré vyhotovila spoločnosť Nordspedizionieri, rovnako ako colné vyhlásenie podané 16. septembra 1991, vyhotovené spoločnosťou Centralsped Srl.

18. Pokiaľ ide o prepravy z 30. októbra a 5. novembra 1991, vyšetrovanie ukázalo, že zatiaľ čo slovinský colný orgán deklaroval zásielky ako pozostávajúce najmä zo spracovaného tabaku, tie isté zásielky boli dovezené do Talianska ako zásielky kartónových obalov. Tiež sa zistilo, že po vybavení colných formalít na colnici Fernetti kamión pokračoval v ceste na iné miesto určenia, ako bolo uvedené v colných vyhláseniach, a zásielky boli tajne vyložené v Taliansku.

19. V rámci vyšetrovania predmetných operácií pašovania talianske úrady odhalili v Bareggiu (Taliansko) sklad nezákonne dovezených tovarov, v ktorom počas prehliadky 8. apríla 1992 zaistili 801 kartónov, čiže 8 010 kg cigariet.

20. Dňa 16. októbra 1992 odvolatelia ako hlavní zodpovední za tranzit Spoločenstva pre operácie z 30. októbra a 5. novembra 1991 dostali od finančného oddelenia hlavnej colnej správy Terstu príkaz na úhradu sumy 2 501 239 200 talianskych lír (ITL) z dôvodu cla a úrokov v sume

450 223 100 ITL ako preclenie vzťahujúce sa na 1 700 kartónov, čiže 17 000 kg nezákonne dovezeného tabaku, uvoľneného na spotrebu na colnom území Spoločenstva. Keďže náklad zo 16. novembra 1991 bol zaistený talianskymi colnými úradmi pred jeho uvoľnením na spotrebu, nebolo naň odvolateľom vyrubené žiadne clo.

21. Odvolatelia sa proti platobnému príkazu odvolali na Tribunale civile e penale di Trieste (Taliansko), ktorý rozsudkom zo septembra 1994 vyhlásil napadnutý platobný príkaz za neplatný. Rozsudkom z 5. septembra 1996 Corte d'appello di Trieste tento rozsudok zmenil a zaviazal spoločnosť Nordspedizionieri a subsidiárne jej spoločníkov, pričom tých spoločne a nerozdielne, na úhradu sumy 2 951 462 300 ITL, uvedenej v napadnutom platobnom príkaze. Rozsudkom z 26. januára 1999 Corte suprema di cassazione zamietol kasačný opravný prostriedok podaný odvolateľmi proti rozsudku Corte d'appello.

22. Dňa 14. januára 1994 vyšetrujúci sudca Tribunale civile e penale di Trieste vydal uznesenie o zastavení trestného stíhania, ktoré bolo pre pašovanie cigariet začaté proti pánovi G. Baldi, spoločníkovi spoločnosti Nordspedizionieri a autorovi troch tranzitných vyhlásení vydaných spoločnosťou Nordspedizionieri, ktoré boli použité pri predmetných operáciách pašovania.

23. V novembri 2000 odvolatelia predložili Komisii žiadosť o odpustenie cla požadovaného talianskymi colnými úradmi [v sume 497 589 687 ITL, čiže 256 983,63 eura]. Túto žiadosť podporilo Taliansko, ktoré Komisii predložilo obdobnú žiadosť v júni 2001.

24. Dňa 28. júna 2002 Komisia prijala rozhodnutie, ktorým zamietla žiadosť Talianskej republiky (ďalej len „napadnuté rozhodnutie"). Komisia prijala záver, že v danom prípade nešlo o špeciálnu situáciu vyplývajúcu z okolností, za ktorých nemôže byť spoločnosti Nordspedizionieri vytýkané ani podvodné konanie, ani hrubá nedbanlivosť v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79, a že teda odpustenie dovozného cla nie je dôvodné.

25. Návrhom doručeným do kancelárie Súdu prvého stupňa 30. októbra 2002 páni Danielis a D'Alessandro podali proti rozhodnutiu Komisie žalobu o neplatnosť.

B — *Napadnutý rozsudok*

26. Hlavným návrhom odvolateľov v konaní na prvom stupni bolo zrušenie napadnutého rozhodnutia a odpustenie dovozného cla, pričom sa opierali o dva žalobné dôvody, a síce v prvom o viaceré vecné chyby a v druhom o existenciu špeciálnej situácie bez podvodného konania a hrubej nedbanlivosti v zmysle článku 13 nariadenia č. 1430/79.

27. Ani jeden z nich Súd prvého stupňa neuznal.

28. Prvý žalobný dôvod [15] zamietol preto, lebo sa domnieval, že napadnutý akt neobsahoval žiadnu vecnú chybu, čo bolo v rozpore s tvrdením odvolateľov, podľa ktorých Komisia skreslila skutkový stav, keď vo štvrtom bode napadnutého rozhodnutia uviedla, že kontrola operácie zo 16. novembra sa uskutočnila v colnom pásme Fernetti. Podľa odvolateľov bolo toto tvrdenie v rozpore so skutočnosťou, pretože finančná polícia preskúmala náklad až po splnení colných formalít.

29. Okrem toho v rámci prvého žalobného dôvodu Súd prvého stupňa zamietol ako neprípustnú výhradu založenú na chybe týkajúcej sa sumy požadovaného odpustenia [16], pretože na určenie tejto sumy sú výlučne príslušné vnútroštátne orgány.

30. Pokiaľ ide o splnenie dvoch podmienok uvedených v článku 13 nariadenia č. 1430/79, odvolatelia tvrdia [17]: po prvé, že boli obeťami podvodu, ktorý presahoval riziká obsiahnuté v ich podnikateľskej činnosti; po druhé, pasivitu talianskych orgánov, ktoré zámerne nechali spáchať predmetné operácie pašovania s cieľom rozložiť sieť priekupníkov; po tretie, že colné orgány si zanedbali svoje povinnosti kontroly colných operácií; po štvrté, že odvolatelia nemohli kontrolovať operácie prepravy; a po piate nevyváženie prítomných záujmov v napadnutom rozhodnutí.

31. Súd prvého stupňa napriek všetkému postupne zamietol uvádzané tvrdenia pre nedostatok dôkazov (v prípade prvého a tretieho tvrdenia) a nedôvodnosť (v prípade druhého, štvrtého a piateho tvrdenia).

15 — Body 27 až 30 napadnutého rozsudku.

16 — Body 31 až 39.

17 — Body 43 až 89.

32. V rámci tohto odvolania má osobitný význam tvrdenie, že vnútroštátne orgány si zanedbali svoju povinnosť kontroly tovaru na hranici vyplývajúcu z Belehradskej dohody, lebo Súd prvého stupňa vyvodil záver, že táto dohoda neukladala slovinským colným orgánom povinnosť bezodkladne informovať talianske colné orgány o všetkých zásielkach tabaku opúšťajúcich ich územie smerom do Talianska. [18]

33. Súd prvého stupňa sa domnieval, že dohoda sa obmedzuje na úpravu vzájomnej pomoci a ustanovenie úzkej spolupráce medzi dvomi colnými správami, zavedenie zvláštneho dohľadu nad pohybom tovarov a dopravných prostriedkov, ktoré boli označené za súčasť závažnej ilegálnej prepravy tovaru, a výmenu informácií, najmä o kategóriách tovarov tvoriacich predmet colných priestupkov.

34. Keďže nekonštatoval existenciu špeciálnej situácie, Súd prvého stupňa usúdil, že nie je potrebné preskúmať druhú podmienku týkajúcu sa absencie podvodného konania a hrubej nedbanlivosti [19], a žalobu zamietol.

18 — Bod 79.

19 — Body 90 až 96.

IV — Konanie pred Súdnym dvorom a tvrdenia účastníkov konania

35. Odvolanie Nordspedizionieri a i. bolo doručené do kancelárie Súdneho dvora 11. februára 2005; Komisia predložila svoje vyjadrenie 19. apríla 2005. Replika a duplika boli doručené 22. septembra a 8. novembra 2005.

36. Odvolatelia navrhujú, aby Súdny dvor:

— zrušil rozsudok Súdu prvého stupňa, ktorý je predmetom odvolania,

— zrušil rozhodnutie Komisie (REM 14/01) z 28. júna 2002, ktorým Komisia zamietla žiadosť Talianskej republiky o odpustenie dovozného cla v sume 256 983,63 eura, a uznal existenciu špeciálnej situácie, ktorá nezahŕňala ani podvodné konanie, ani hrubú nedbanlivosť, a

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

37. Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zamietol odvolanie podané Nordspedizionieri a i. v celom rozsahu,

— zaviazal odvolateľov na náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania.

38. Na verejnom pojednávaní 30. novembra 2006 zástupcovia všetkých účastníkov konania potvrdili svoje stanoviská a tvrdenia.

V — Analýza odvolacích dôvodov

39. Nordspedizionieri a i. uvádzajú na podporu svojho odvolania štyri dôvody založené na porušení článku 36 ods. 3 nariadenia č. 222/77, na skreslení skutkového stavu, ktoré spôsobuje neplatnosť pre neodôvodnenie napadnutého rozsudku podľa článku 81 predposlednej zarážky Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa [20], na porušení článku 13 nariadenia č. 1430/79 a na absencii podvodného konania a nedbanlivosti v zmysle tohto ustanovenia.

40. Komisia tvrdí neprípustnosť prvého odvolacieho dôvodu a implicitne aj neprípustnosť druhého odvolacieho dôvodu. Tieto tvrdenia preto treba preskúmať.

A — *O prípustnosti niektorých odvolacích dôvodov*

1. Prípustnosť prvého odvolacieho dôvodu

41. Odkazujúc na článok 36 ods. 3 nariadenia č. 222/77, odvolatelia spochybňujú colný dlh z dôvodu nesplnenia základnej podmienky, na základe ktorej taká povinnosť vznikne, čiže oznámenia hlavnému zodpovednému v čo najkratšej lehote, najneskôr však pred skončením 11. mesiaca nasledujúceho po dátume registrácie tranzitného colného vyhlásenia Spoločenstva, ktorého zásielka nebola predložená colnému úradu určenia.

20 — Rokovací poriadok Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 2. mája 1991 (Ú. v. ES L 136, 30. 5. 1991, s. 1, a zmenený a doplnený v Ú. v. EÚ L 298, 12. 10. 2005, s. 1).

42. Na podporu svojho tvrdenia citujú judikatúru Súdneho dvora týkajúcu sa tohto ustanovenia, ktoré umožňuje, aby členský štát, v ktorom sa nachádza colný úrad určenia, vyrubil dovozné clo, len ak hlavného zodpovedného upozornil, že má k dispozícii trojmesačnú lehotu na predloženie požadovaných dôkazov a on ich v tejto lehote nepredložil. [21]

43. Komisia opiera svoj návrh neprípustnosti o skutočnosť, že dôvod nebol vznesený skôr, v rámci správneho konania, v ktorom sa žiadalo o odpustenie cla, ani pred Súdom prvého stupňa, a že táto námietka, keďže sa týka právnych aktov vnútroštátnych colných orgánov, ktorí sú výlučne poverení uplatňovaním colného práva Spoločenstva, rozhodne patrí do príslušnosti vnútroštátnych súdov.

44. V každom prípade sa nezdá, že by išlo o nový dôvod, pretože Nordspedizionieri a i. vo svojej replike uvádzajú, že Súd prvého stupňa mohol túto otázku neplatnosti príkazu na úhradu vydaného colným orgánom Fernetti skúmať bez návrhu, takže logicky toto tvrdenie možno uplatniť po prvýkrát až pred Súdnym dvorom.

21 — Rozsudok z 21. októbra 1999, Lensing & Brockhausen, C-233/98, Zb. s. I-7349, bod 31.

45. Okrem toho z napadnutého rozsudku vyplýva, že v konaní na prvom stupni odvolatelia už spochybnili presnosť príkazu na úhradu a že týmto odvolaním len upravili rozsah chyby týkajúcej sa výpočtu požadovanej sumy a právny základ. [22] Preto z formálneho hľadiska zostáva predmet dôvodu nezmenený, hoci sa zakladá na iných tvrdeniach.

46. Pokiaľ však ide o vecnú stránku tohto dôvodu, vnucuje sa tu tvrdenie Komisie týkajúce sa nepríslušnosti súdov Spoločenstva.

47. Ako sa už vyjadril Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku, [23] článok 13 nariadenia č. 1430/79 len umožňuje za určitých osobitných okolností a vždy za absencie hrubej nedbanlivosti alebo podvodného konania oslobodiť niektoré hospodárske subjekty od platenia dlžného cla, pričom však zachováva samotnú zásadu vymáhateľnosti colného dlhu. [24]

48. Z toho vyplýva, že Súdny dvor uzná len dôvody uvádzajúce osobitné okol-

22 — Bod 31 napadnutého rozsudku.

23 — Bod 33 rozsudku.

24 — Rozsudky z 12. marca 1987, Cerealmangimi a Italgrani/Komisia, 244/85 a 245/85, Zb. s. 1303, bod 11, a zo 6. júla 1993, CT Control (Rotterdam) a JCT Benelux/Komisia, C-121/91 a C-122/91, Zb. s. I-3873, bod 43.

nosti a absenciu hrubej nedbanlivosti alebo podvodného konania odvolateľov, ale nie dôvody, ktoré spochybňujú zákonnosť rozhodnutí príslušných vnútroštátnych orgánov, na základe ktorých im bolo vyrubené clo; táto otázka sa musí rozhodnúť v rámci žaloby podanej pred príslušným vnútroštátnym súdnym orgánom. [25]

49. Napriek tomu, že nejde o nový dôvod, nie je v súlade s procesnou logikou, aby Súd prvého stupňa bez návrhu uplatnil ustanovenie, ktoré nie je príslušný uplatniť; prvý odvolací dôvod teda odpadáva, nemožno ho prijať.

50. Navyše, aj keby sa uznalo, že prípustný je, bol by neúčinný, pretože v tomto prípade sa nijako nespochybňuje miesto, kde došlo k nezrovnalosti alebo priestupku, ako to vyžaduje článok 36 ods. 3 nariadenia č. 222/77. Inak to byť nemôže, lebo tranzit Spoločenstva týkajúci sa prepravy tabaku sa uskutočnil v Taliansku a pretože Slovinsko v čase skutkových okolností veci nebolo súčasťou Spoločenstva. O mieste spáchania priestupku teda neexistovala nijaká pochybnosť, čo je podmienka nevyhnutná na uplatnenie tohto ustanovenia, a teda colný úrad Fernetti nebol povinný udeliť odvolateľom lehotu na poskytnutie dôkazu o mieste, kde došlo k spáchaniu priestupku.

51. Inými slovami, vyššie uvedené úvahy ma vedú k záveru o neprípustnosti prvého odvolacieho dôvodu.

2. O prípustnosti druhého odvolacieho dôvodu

52. Podľa Nordspedizionieri a i. Súd prvého stupňa skreslil skutkový stav sporu, keď v bode 29 napadnutého rozsudku zamietol výhradu, že štvrtý bod napadnutého rozhodnutia obsahuje vecnú chybu, pokiaľ uvádza, že colný úrad Fernetti pristúpil prostredníctvom finančnej polície ku kontrole nákladu zodpovedajúceho colnému vyhláseniu zo 16. novembra 1991, hoci kontrola nákladu bola v skutočnosti vykonaná mimo colného pásma po ukončení colných formalít, keď bol kamión už niekoľko kilometrov na talianskom území.

53. Aby chronologicky presne uviedli skutkové okolnosti, ako aj dôvody, ktoré skutočne viedli k nariadeniu kontroly tovaru,

25 — Rozsudok CT Control (Rotterdam) a JCT Benelux/Komisia, už citovaný, body 44 a 45.

odvolatelia predložili písomné vyhlásenie, ktoré podpísal pán Vito Portale, v tom čase riaditeľ colného úradu. Na základe týchto dvoch skutočností, čiže skreslenia skutkového stavu a uvedeného svedectva, údajne poskytujú správne posúdenie skutkových okolností, z ktorého jasne vyplýva existencia „špeciálnej situácie" v zmysle článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79.

54. Podľa Komisie výhrady uvedené v predchádzajúcich bodoch smerujú k dosiahnutiu nového preskúmania okolností sporu. Preto Komisia tvrdí, že sú neprípustné, a to vrátane svedectva pána Portaleho.

55. Argumentácia Komisie ma pre svoje povrchné zjednodušovanie nepresvedčuje.

56. Po prvé Súdny dvor uznal [26] možnosť odmietnuť tak zistenie, ako aj kvalifikáciu skutkového stavu, ako boli vykonané na prvom stupni, čím prekonal svoju pôvodnú judikatúru. [27]

57. Po druhé, ak sa v rámci odvolania spochybní vierohodnosť skutkového stavu a jeho posúdenia, treba umožniť nové preskúmanie, pretože inak by sa nikdy nemohlo dovolávať skreslenia skutkového stavu ani dôkazov.

58. Nordspedizionieri a i. podali odvolanie so zámerom nahradiť svojím vlastným posúdením skutkového rámca štvrtého bodu napadnutého rozhodnutia posúdenie, ktoré v tejto súvislosti vykonal Súd prvého stupňa, ako som ho uviedol v bode 52 týchto návrhov; preto treba tento návrh vyhlásiť za prípustný a odmietnuť neprípustnosť tvrdenú Komisiou.

59. Zároveň je však ťažké pochopiť, aký cieľ sledujú odvolatelia, lebo ak by sa aj pripustilo, že sa v opise skutkového stavu vyskytla chyba, verzia uvádzaná Nordspedizionieri a i. presne zodpovedá opisu uvedenému v bodoch 10 až 19 napadnutého rozsudku, konkrétne v bode 11.

26 — Rozsudok Súdneho dvora z 2. marca 1994, Hilti/Komisia, C-53/92 P, Zb. s. I-667, body 42 a 43.

27 — Rozsudok Súdneho dvora z 1. októbra 1991, Vidrányi/Komisia, C-283/90 P, Zb. s. I-4339, bod 12, citovaný Komisiou v jej vyjadrení.

60. Za týchto okolností sa dôvod uplatnený odvolateľmi a svedectvo pána Portaleho [28] javia ako nadbytočné, keďže navrhnutím zhodnej verzie nijako nespochybňujú opis skutkového stavu uvedený v rozsudku Súdu prvého stupňa.

61. Vzhľadom na tieto úvahy treba druhý odvolací dôvod zamietnuť ako neúčinný.

B — *O treťom odvolacom dôvode*

62. Odvolatelia tu poukazujú na porušenie článku 13 nariadenia č. 1430/79, pokiaľ napadnutý rozsudok odmietol uznať „špeciálnu situáciu" v zmysle článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79. Komisia zasa navrhuje zamietnutie tohto dôvodu ako nedôvodného.

63. Zdĺhavé, komplexné a zmätočné vysvetlenia uvedené v odvolaní, ako aj nemenej zdĺhavé odpovede odporkyne vedú k potrebe definovať predmet návrhu, aby sa následne mohlo vykonať preskúmanie vo veci samej.

1. Rozsah odvolacieho dôvodu

64. Nordspedizionieri a i. zakladajú svoj odvolací dôvod na piatich tvrdeniach prednesených pred Súdom prvého stupňa [29], t. j. že boli obeťami podvodu, ktorý presahoval riziká obsiahnuté v ich podnikateľskej činnosti; na vypočítavej pasivite talianskych orgánov, ktoré zámerne nechali spáchať predmetné operácie pašovania s cieľom rozložiť sieť priekupníkov; na zanedbaní vnútroštátnych povinností kontroly; na skutočnosti, že odvolatelia nemohli kontrolovať operácie prepravy; a na nevyvážení prítomných záujmov v napadnutom rozhodnutí.

65. Okrem toho, že argumentácia odvolateľov v podstate preberá dôvody uvedené na prvom stupni, cieľom tohto odvolacieho dôvodu je vykonanie nového posúdenia skut-

28 — Tento dôkaz vyvolal určitú polemiku, pokiaľ ide o jeho prípustnosť (Komisia ho odmietla ako oneskorený), ako aj relevantnosť. Dôvody uvádzané odvolateľmi treba zamietnuť bez výhrady, pokiaľ ide o platnosť dátumu, ku ktorému ich predložili po prvýkrát v odvolacom konaní z dôvodu pôvodného odmietnutia bývalého riaditeľa colnej správy vypovedať, pretože Rokovací poriadok Súdu prvého stupňa, ktorý upravuje výsluch svedkov v článku 68 a nasl., stanovuje spôsob, akým sa upravia prípadné ťažkosti spojené s výsluchom svedkov. Tak článok 69 ods. 1 svedkov zaväzuje dostaviť sa na výsluch pod hrozbou uloženia pokuty, ktorú možno uložiť aj svedkovi, ktorý odmietne vypovedať bez oprávneného dôvodu. Súd prvého stupňa teda nie je zbavený výsad donútiť svedkov vypovedať. V takých prípadoch môže navyše dožiadať o výsluch svedkov alebo znalcov. Z toho vyplýva, že jediným cieľom sledovaným (oneskoreným) predložením tohto dôkazu je napraviť poľutovaniahodné zanedbanie odvolateľov v konaní na prvom stupni. Inými slovami, ako to vo svojom vyjadrení zdôrazňuje Komisia, obsah vyhlásenia napísaného pánom Portalem potvrdzuje verziu Súdu prvého stupňa a nemá väčší význam.

29 — Bod 30 týchto návrhov.

kového stavu, na ktoré Súdny dvor podľa článku 58 jeho štatútu nie je príslušný; argumentáciu odvolateľov v tejto súvislosti teda treba zamietnuť.

66. Stratégia odvolateľov je zjavná; skutkový stav predstavujú z iného uhla, než ako bol uvedený na prvom stupni, aby ho tak mohli prirovnať ku skutkovému stavu v rozsudku De Hann, [30] v ktorom Súdny dvor rozhodol, že „z hľadiska vyšetrovania vedeného vnútroštátnymi orgánmi, pri absencii akéhokoľvek podvodného konania alebo nedbanlivosti kladenej za vinu dlžníkovi, a ak tento dlžník nebol informovaný o začatí vyšetrovania, ide o špeciálnu situáciu v zmysle článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79, takže okolnosť, že vnútroštátne orgány v záujme vyšetrovania nechali schválne spáchať priestupky alebo nezrovnalosti, ktoré zakladajú vznik colného dlhu voči hlavnému zodpovednému, ho stavia do špeciálnej situácie vo vzťahu k iným hospodárskym subjektom vykonávajúcim rovnakú činnosť“. [31]

67. Preto po vylúčení vyššie citovaných tvrdení odvolateľov pre ich faktický charakter jediným tvrdením, ktoré treba skúmať, je to, ktoré odkazuje na nesprávne právne posúdenie, ktorého sa dopustil Súd prvého stupňa pri výklade Belehradskej dohody, pretože Nordspedizionieri a i. sa domnievajú, že takúto okolnosť možno prirovnať k takému druhu porušenia právnej povinnosti, aký rozsudok De Hann uznal ako dôvod existencie špeciálnej situácie v zmysle článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79.

68. Povaha predmetnej dohody, teda bilaterálnej zmluvy uzavretej medzi členským štátom (Talianskom) a t. č. tretím štátom (Slovinskom), však vyžaduje preskúmanie predbežnej otázky týkajúcej sa príslušnosti Súdneho dvora na výklad ustanovení tejto povahy, a to predovšetkým vzhľadom na skutočnosť, že Súd prvého stupňa sa v napadnutom rozsudku v tejto súvislosti nevyjadril. Odpoveď na túto citlivú otázku následne umožní skúmať dôvodnosť odvolacieho dôvodu.

2. Príslušnosť Súdneho dvora na výklad Belehradskej dohody

a) Medzinárodné zmluvy pred Súdnym dvorom

69. Východiskovým bodom sú právomoci, ktoré článok 220 ES všeobecným spôsobom priznáva Súdnemu dvoru, keď mu zveruje

30 — Rozsudok zo 7. júla 1999, De Hann, C-61/98, Zb. s. I-5003.

31 — Tamže, bod 56.

zabezpečiť, „aby sa pri výklade a uplatňovaní tejto zmluvy dodržiavalo právo“.

70. Prípadnú pochybnosť, pokiaľ ide o rozsah možnosti vykladať medzinárodné zmluvy, ktoré svojou povahou nepatria do pôsobnosti Zmluvy ES, vylúčil rozsudok Haegeman [32] týkajúci sa dohody o pridružení s Gréckom [33], v ktorom sa rozhodlo, že tieto typy dohôd predstavujú akty prijaté jedným z orgánov podľa článku 234 ES, a teda že ich ustanovenia sú súčasťou právneho poriadku Spoločenstva odo dňa, keď nadobudnú platnosť. [34]

71. Diskusia pokračovala, postupne sa rozširujúc až na pôsobnosť zmiešaných dohôd, t. j. dohôd, ktoré sú z dôvodu delených legislatívnych právomocí uzavreté medzi Spoločenstvom a členskými štátmi na jednej strane a tretími štátmi na strane druhej, a skončila sa v prospech kritéria príslušnosti.

72. To možno vyvodiť na prvom mieste z rozsudku Demirel [35], v ktorom sa Súdny dvor považoval za príslušný na základe skutočnosti, že dohody o pridružení pokrývajú všetky oblasti zahrnuté v Zmluve ES, [36] a na druhom mieste z rozsudku Hermès [37], v ktorom Súdny dvor uznal svoju príslušnosť na vyslovenie sa o článku 50 dohody TRIPS [38] z dôvodu konfliktu právomocí Spoločenstva a vnútroštátnych právomocí na podpis tejto dohody.

73. Takéto odvodenie právomoci Súdneho dvora na výklad z právomocí Spoločenstva, potvrdené rozsudkom Dior [39], ma nabáda, aby som v tomto prípade preveril, či predmet Belehradskej dohody dnes patrí do niektorej oblasti právomoci Spoločenstva, čo by odôvodnilo rolu Súdneho dvora pri výklade, alebo či treba hľadať inde.

74. Som si dobre vedomý odlišností existujúcich medzi prípadmi, v ktorých boli vynesené rozsudky citované v predchádzajúcich bodoch, a najmä skutočnosti, že v tomto prípade dohodu nepodpísalo Spoločenstvo,

32 — Rozsudok Súdneho dvora z 30. apríla 1974, Haegeman, 181/73, Zb. s. I-449. Neskôr ho potvrdili rozsudky Súdneho dvora z 5. februára 1976, Bresciani, 87/75, Zb. s. 129, týkajúci sa výkladu dohovoru z Yaoundé z roku 1963; z 24. novembra 1977, Razanatsimba, 65/77, Zb. s. 2229, týkajúci sa výkladu dohovoru z Lomé; a najnovšie rozsudky z 31. januára 1991, Kziber, C-18/90, Zb. s. I-199, a z 5. apríla 1995, Krid, C-103/94, Zb. s. I-719, týkajúce sa dohôd o spolupráci s Marokom a Alžírskom; ako aj stanovisko 1/76 z 26. apríla 1977, Zb. s. 741, bod 18.

33 — Dohoda o pridružení medzi Európskym spoločenstvom a Gréckom, schválená rozhodnutím Rady z 25. septembra 1961 (Ú. v. ES 1963, 26, s. 293).

34 — Rozsudok Haegeman, už citovaný, body 3 až 6.

35 — Rozsudok Súdneho dvora z 30. septembra 1987, Demirel/Stadt Schwäbisch Gmünd, 12/86, Zb. s. 3719, bod 9.

36 — Nemecká vláda a vláda Spojeného kráľovstva otvorene spochybnili právomoc Súdneho dvora na výklad ustanovení týkajúcich sa voľného pohybu osôb v dohode o pridružení s Tureckom.

37 — Rozsudok Súdneho dvora zo 16. júna 1998, Hermès, C-53/96, Zb. s. I-3603, body 28 a 29.

38 — Dohoda o obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva, uvedená v prílohe 1 C Dohody o založení Svetovej obchodnej organizácie, schválenej v mene Spoločenstva, pokiaľ ide o záležitosti v rámci jej príslušnosti, rozhodnutím Rady 94/800/ES z 22. decembra 1994 (Ú. v. ES L 336, s. 1; Mim. vyd. 11/021, s. 80).

39 — Rozsudok Súdneho dvora zo 14. decembra 2000, Dior a i., C-300/98 a C-392/98, Zb. s. I-11307, body 35 a nasl.

ale členský štát a tretí štát, ako aj toho, že spor bol pred Súdny dvor predložený prostredníctvom priamej žaloby, v súčasnosti vo fáze odvolania, a nie cestou prejudiciálneho konania.

75. Hoci tieto úvahy majú vplyv na ďalšie závery, určenie rozsahu vnútroštátnej právomoci, právomoci Spoločenstva alebo delenej právomoci slúži len na uznanie, alebo v opačnom prípade na zamietnutie tvrdenia založeného na teórii odvodenia právomocí. Ich dôsledky treba teda skúmať až do konca.

b) Právomoc Spoločenstva v oblasti cla: vývoj

76. Vzhľadom na dosah Belehradskej dohody, ktorý sa obmedzuje na vzájomnú administratívnu pomoc v oblasti predchádzania, odhaľovania a potláčania porušení colného práva, je akákoľvek podrobná analýza rozdelenia právomocí v tejto oblasti od ich počiatku, v článkoch 18 až 29 Zmluvy EHS, z ktorých väčšina je už dnes zrušená, [40] až po nadobudnutie platnosti Colného kódexu Spoločenstva v roku 1993 zbytočná.

77. Integrácia uskutočnená v tejto oblasti pozbavila členské štáty správy cla a poplatkov s rovnocenným účinkom, s výnimkou konkrétnych vykonávacích opatrení a opatrení na potláčanie priestupkov. [41] Postačí teda skúmať, čo je predmetom Belehradskej dohody, aby sa preverilo, či vnútroštátne výlučné právomoci, ktoré ovplyvňuje, mali rovnaký osud, alebo či zostali v rukách ich držiteľov.

78. Už som poukázal na Rímsky dohovor [42] z roku 1967, ktorý podrobným spôsobom upravuje komunikáciu a spôsob spolupráce medzi informačnými a vyšetrovacími útvarmi v rámci predchádzania a potláčania priestupkov a ktorý vykazuje podobné vlastnosti ako predmetná dohoda a ktorému sa ako jedna z jeho najväčších slabostí vytýka, že jeho výklad nepatrí do právomoci Súdneho dvora. [43]

40 — Podľa Amsterdamskej zmluvy, ktorá ponechala v platnosti len články 28 a 29 (teraz články 26 ES a 27 ES). Ich zrušenie zodpovedalo viac technickej než politickej potrebe, pretože ciele, ktoré tieto ustanovenia stanovujú, boli v skutočnosti naširoko dosiahnuté, a teda tieto ustanovenia boli zastarané a nemali žiadne uplatnenie do budúcnosti.

41 — BERR, C. J.: c. d., s. 632.

42 — Bod 10 týchto návrhov.

43 — VAULONT, N.: *La Unión Aduanera de la Comunidad Económica Europea*. OPOCE, Luxemburg, 1981, s. 12.

79. História jej vývoja tak zaznamenáva veľmi významnú informáciu: v roku 1981 bolo prijaté nariadenie č. 1468/81 [44], ktoré opierajúc sa o článok 308 ES, „skomunitarizovalo“ niektoré základné prvky Rímskeho dohovoru z roku 1967. Právnická chirurgická operácia spočívala v oddelení čisto funkčných prvkov z colného hľadiska, t. j. vzájomnej administratívnej pomoci, od jadra výlučne vnútroštátnych úloh, najmä ustanovení o vzájomnej súdnej spolupráci v trestných veciach. [45]

80. Týmto spôsobom Rímsky dohovor zachováva súdnu spoluprácu mimo zmlúv Spoločenstva, ktorá je dnes integrovaná do „tretieho piliera“; naopak mu bola odobratá medzištátna spolupráca v oblasti cla.

81. Z hľadiska povahy ustanovenia použitého ako právny základ — článku 308 ES —, ktorý Spoločenstvu priznáva právomoc pre prípad divergencií medzi sledovanými cieľmi a právomocami jeho orgánov, [46] čím nahrádza nepríslušnosť orgánov Únie konať podľa Zmluvy, [47] neexistuje nijaká pochybnosť o komunitárnom charaktere právomocí uvedených v nariadení č. 1468/81, [48] ktoré doplnili zoznam „nepredvídaných“ [49] právomocí Spoločenstva.

82. Hoci Belehradská dohoda bola v čase skutkových okolností bilaterálnou zmluvou s tretím štátom, vzhľadom na priebeh neskorších udalostí si zaslúži byť kvalifikovaná ako vykonávacie opatrenie v rámci právomoci Spoločenstva, keďže v rámci procesu rozširovania právomocí v oblasti európskeho cla stratila svoj medzinárodný charakter.

83. Inými slovami, ak použijem metódu odvodenia právomocí Súdneho dvora na výklad od právomocí Spoločenstva, tak ako som ju opísal vyššie, dá sa vyvodiť, že prinajmenšom významná časť Belehradskej dohody patrí do právomoci Únie.

44 — Nariadenie Rady (EHS) č. 1468/81 z 19. mája 1981 o vzájomnej pomoci medzi správnymi orgánmi členských štátov a spolupráci medzi týmito štátmi a Komisiou, aby sa zabezpečilo správne uplatňovanie zákona o clách alebo poľnohospodárskych záležitostiach [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 144, s. 1).

45 — Predposledné odôvodnenie nariadenia č. 1468/81.

46 — ROSSI, M.: Artikel 308 EG-Vertrag. In: CALLIES, C., RUFFERT, M.: *Kommentar zu EU-Vertrag und EG-Vertrag,* 2. rozšírené a revidované vydanie, Neuwied/Kriftel, 2002, s. 2538.

47 — Stanovisko 2/94 z 28. marca 1996, Zb. s. I-1759, bod 29.

48 — Nahradené nariadením Rady (ES) č. 515/97 z 13. marca 1997 o vzájomnej pomoci medzi správnymi orgánmi členských štátov a o spolupráci medzi správnymi orgánmi členských štátov a Komisiou pri zabezpečovaní riadneho uplatňovania predpisov o colných a poľnohospodárskych záležitostiach (Ú. v. ES L 82, s. 1; Mim. vyd. 02/008, s. 217).

49 — Takto ich nazval (v španielskom jazyku „imprevistas“) ALONSO GARCÍA, R.: *Derecho Comunitario — Sistema constitucional y administrativo de la Comunidad Europea.* Ed. Centro de Estudios Ramón Areces, S.A., Madrid, 1994, s. 570.

84. Tento dynamický vývoj navyše ešte pokračuje, pretože Rímsky dohovor z roku 1967 bol nahradený iným dohovorom z roku 1998, [50] ktorý upravuje funkcie patriace do vnútroštátnej právomoci v oblasti spolupráce v súdnych a vnútorných veciach, pričom osobitný význam má najmä jeho článok 26, ktorý Súdnemu dvoru priznáva právomoc rozhodovať o výklade tohto dohovoru, s výnimkou niektorých významných odlišností, pokiaľ ide o bežné prejudiciálne konanie. [51]

c) Osobitosti tohto prípadu

85. Pre prípad, že by niekto mal výhrady voči uplatneniu metódy odvodenia predmetných právomocí, a to buď preto, lebo by ju považoval za nevhodnú mimo rámca zmiešaných dohôd, [52] alebo z dôvodu určitého rešpektu pred právnym formalizmom, a teda že by sa nedomnieval, že bilaterálnu zmluvu typu Belehradskej dohody možno prispôsobiť vývoju európskeho integračného procesu, treba uviesť ďalšie, nemenej presvedčivé tvrdenia.

86. Po prvé Súdny dvor uznal svoju príslušnosť na výklad bilaterálnej zmluvy nepatriacej do oblasti Spoločenstva, a to napriek tomu, že v minulosti rozhodol opačne.

87. Tak v rozsudku Vandeweghe [53] uznal svoju príslušnosť rozhodnúť v rámci prejudiciálneho konania o výklade článku 2 dodatkovej dohody č. 3 k všeobecnému dohovoru o sociálnom zabezpečení, podpísanej 7. decembra 1957 medzi Belgickým kráľovstvom a Spolkovou republikou Nemecko, a to z dôvodu dopadu, ktorý mal výklad niektorých ustanovení nariadenia č. 1408/71 [54] na uvedenú dodatkovú dohodu. [55]

88. Po druhé, generálny advokát Trabucchi vo svojich návrhoch, ktoré predniesol v už citovanej veci Bresciani, zdôraznil, že bolo potrebné nepriamo uplatniť ustanovenie medzinárodného práva, čiže dohovoru z Yaoundé z roku 1963, aby sa mohol určiť rozsah záväzku, ktorý na seba vzal štát, napriek pochybnostiam, ktoré sa vyskytli v súvislosti s právomocou Súdneho

50 — Dohovor vypracovaný na základe článku K 3 Zmluvy o Európskej únii o vzájomnej spolupráci medzi colnými správami [*neoficiálny preklad*] [Ú. v. ES (1998) C 24, s. 1].

51 — Na spresnenie odkazujem na dôvodovú správu dohovoru citovaného v predchádzajúcej poznámke pod čiarou, schválenú Radou 28. mája 1998 (Ú. v. ES C 189, s. 1).

52 — O ťažkostiach pri rovnakom výklade všetkých dohôd, vrátane rôznych kategórií zmiešaných dohôd, sa možno dočítať v návrhoch, ktoré predniesol generálny advokát Tesauro vo veci Hermès, už citovanej, osobitne v ich bode 18.

53 — Rozsudok Súdneho dvora z 27. novembra 1973, Vandeweghe, 130/73, Zb. s. 1329.

54 — Nariadenie Rady (EHS) č. 1408/71 zo 14. júna 1971 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva (Ú. v. ES L 149, s. 2; Mim. vyd. 05/001, s. 35).

55 — Rozsudok Vandeweghe, už citovaný, bod 3.

dvora na prekročenie rámca jednoduchého výkladu a konštatovania platnosti aktu Spoločenstva. [56]

89. Tieto dva príklady sú dôkazom úsilia o uprednostnenie záujmov činnosti súdov pred ortodoxným formalizmom, aby sa tak umožnila integrácia európskeho a vnútroštátneho právneho poriadku bez porušenia akýchkoľvek právnych predpisov a bez ohrozenia inštitucionálnej rovnováhy zavedenej Zmluvou ES.

90. Ak sa na účely doplnenia právnych predpisov Spoločenstva uzná, že Súdny dvor je v rámci článku 234 ES príslušný na výklad právnych pravidiel, ktoré v zásade nepatria do tohto právneho poriadku, bude ťažké mu túto právomoc odoprieť v tomto prípade, kde výsledok odvolania vyžaduje výklad článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79, na pomoc bilaterálnej zmluve, nie preto, lebo posúdenie tohto ustanovenia takúto hermeneutickú pomoc vyžaduje, ale preto, lebo od správneho chápania Belehradskej dohody bude v tomto prípade závisieť splnenie faktických podmienok požadovaných na uplatnenie uvedeného ustanovenia v zmysle už citovanej judikatúry De Haan, a najmä porušenie zákonnej povinnosti slovinskými orgánmi.

91. Ide teda o jednoduché doplnenie právneho systému a výklad tejto dohody, ku ktorému sa dospeje, nebude mať povahu *erga omnes*, ale zostane obmedzený svojou čisto inštrumentálnou povahou.

92. V tejto súvislosti by vyvodenie záveru v prospech neprísluš nosti Súdneho dvora znamenalo porušenie jeho povinností, viedlo by k odopretiu spravodlivosti a k situácii, ktorá by bola v rozpore s funkciami tohto vysokého súdneho orgánu Spoločenstva definovanými v článku 220 ES. [57]

93. V súlade s úvahami uvedenými v súvislosti s právomocou Súdneho dvora na výklad Belehradskej dohody treba túto právomoc jednoducho potvrdiť, keďže ju žiadnym iným spôsobom nemožno spochybniť.

56 — Návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Trabucchi vo veci Bresciani, už citovanej, bod 4. Rozsudok sa však tejto otázky nedotkol.

57 — SIMON, D.: *Le système juridique communautaire*. Presses Universitaires de France, 2. vyd., Paris, 1998, s. 332. Pozri tiež rozsudok Súdneho dvora z 12. júla 1957, Algera/Parlament, 7/56, 3/57 až 7/57, Zb. s. 81, s. 115.

3. Analýza odvolacieho dôvodu

94. Podľa Nordspedizionieri a i. duch predmetnej dohody zaväzoval slovinské orgány, aby colnému úradu Fernetti oznámili každú prepravu „citlivého“ tovaru. Keďže slovinské orgány vedeli o každom prechode kamióna po 30. októbri 1991 a bolo im známe, že zásielka obsahovala cigarety, ktoré boli v Taliansku zaťažené osobitnými a vyššími daňami, slovinská hraničná polícia na to mala upozorniť talianske bezpečnostné orgány v súlade s článkom 4 Belehradskej dohody.

95. Tým, že Slovinsko si túto povinnosť nesplnilo, tabak sa nelegálne dostal do Talianska, na škodu colných zástupcov, ktorí, ak by to boli zistili v čase pašovania, nemuseli by znášať zodpovedajúce clo. Súd prvého stupňa sa domnieval, že uvedené ustanovenie neukladá nijakú výslovnú povinnosť oznamovať tovary; odvolatelia toto stanovisko kritizujú ako nesprávne právne posúdenie.

96. Preto treba preskúmať, či je tento výklad správny, ako tvrdí Komisia v napadnutom rozhodnutí.

97. Súhlasím s myšlienkou, že prípadné porušenie Belehradskej dohody by bolo možné prirovnať k porušeniu povinnosti, ktoré rozsudok De Hann uznal na odôvodnenie existencie výnimočnej situácie v zmysle článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79, pretože ak by to tak nebolo, neexistoval by nijaký záujem na vykonaní analýzy odvolacieho dôvodu.

98. Dosah dohody je na prvý pohľad určite dostatočne jasný, pokiaľ ide o jej záväzný charakter. Vyplýva to napríklad z jej účelu, t. j. boja proti priestupkom voči colným predpisom oboch členských štátov a najmä ich predchádzania (článok 1 ods. 1).

99. Ďalej sa strany dohody zaväzujú udržiavať „úzku spoluprácu medzi colnými orgánmi na spoločnej hranici“ (článok 1 ods. 1), čo znamená striktné uplatňovanie dohody.

100. Okrem toho článok 4 zavádza povinnosť „zvláštneho dohľadu“ nad určitými druhmi osôb, dopravných prostriedkov a tovarov (odsek 1), pričom táto požia-

davka sa vykladá ako „zvláštny dohľad“ nad vývozom tých „výrobkov, ktoré sú na území druhej strany dohody zaťažené osobitnými a vyššími daňami“.

101. Záväznosť týchto ustanovení sa však zmenší, ak sa preskúmajú hranice dohody, napr. prednosť priznaná tomu, aby sa colné kontroly vykonávali jednoducho a rýchle [článok 3 písm. b) a c)], a zmiernenie povinnosti dodržiavania zvláštneho dohľadu (článok 4 ods. 1).

102. V tejto súvislosti má osobitný význam „zvláštny dohľad“ nad niektorým tovarom, ktorý sa má vykonávať len „na žiadosť [druhej strany dohody]“ (článok 4 ods. 2 druhý pododsek), a to v každom prípade vrátane cigariet, z čoho možno vyvodiť záver, že slovinské orgány by dohodu porušili, len ak by taliansky štát nejakým spôsobom požiadal o tento dohľad druhú stranu.

103. Každé iné vysvetlenie by bolo neopodstatnené, pretože je absurdné, aby medzinárodná zmluva zaväzovala signatársky štát, aby bez predchádzajúcich inštrukcií vedel, že daný tovaru je predmetom osobitného zdanenia v druhom zmluvnom štáte. Povinnosť tohto druhu by široko prekročila to, čo sa primerane očakáva od lojálnej spolupráce v medzinárodnom práve. [58]

104. Preto nemožno vyvodiť žiadne nesprávne právne posúdenie na strane Súdu prvého stupňa, keď sa domnieval, že Belehradská dohoda príslušným colným orgánom nijakej krajine neukladá povinnosť oznámiť prechod tovaru zaťaženého v susednej krajine osobitným a vyšším zdanením.

105. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba tretí odvolací dôvod zamietnuť.

C — O štvrtom odvolacom dôvode

106. Výhrada vznesená Nordspedizionieri a i. spočíva v neodôvodnení napadnutého rozsudku, keď Súd prvého stupňa odmietol preskúmať druhú podmienku požadovanú článkom 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/97, t. j. absenciu podvodného konania a hrubej

58 — Obežník zo 14. januára 1985, uverejnený talianskym ministerstvom financií, na ktorý účastníci konania odkázali na pojednávaní, obsahuje len niekoľko technických inštrukcií týkajúcich sa vývoja Belehradskej dohody a tie sú určené talianskym colným orgánom v pohraničných pásmach so Slovinskom, čo nespochybňuje uvedené zdôvodnenie.

nedbanlivosti, pričom Súd prvého stupňa nekonštatoval existenciu „špeciálnej situácie“ [59] nevyhnutnej na priznanie odpustenia cla.

107. Bolo by však nelogické vyžadovať preskúmanie podmienok stanovených v ustanovení, ktoré majú kumulatívny charakter. Ak Súd prvého stupňa preskúma možnosť odpustenia colného dlhu žiadaného pre colného zástupcu, nie je povinný vypracovať úplnú správu o splnení podmienok v konkrétnom prípade, ale stačí posúdiť, či tieto podmienky boli splnené, lebo pri nesplnení jednej z nich právna logika ukladá žiadosť zamietnuť, a teda je nadbytočné rozhodnúť o existencii ostatných podmienok.

108. Judikatúra neponecháva žiadny priestor pre pochybnosť, pokiaľ ide o úlohu súdov Spoločenstva v súvislosti s kumulatívnymi podmienkami, napríklad v oblasti mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva, kde úspech žaloby závisí od preukázania nezákonnosti správania pripisovaného orgánom Spoločenstva, skutočne spôsobenej škody a od príčinnej súvislosti medzi nimi, takže pri nepreukázaní jedného z týchto prvkov nemôže žaloba uspieť. [60]

109. Keďže znenie článku 13 ods. 1 nariadenia č. 1430/79 vyžaduje splnenie dvoch podmienok, ktoré uvádza, Súd prvého stupňa sa nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia ani neporušil svoju povinnosť odôvodnenia, keď nepreskúmal splnenie druhej podmienky; preto treba štvrtý odvolací dôvod zamietnuť ako nedôvodný.

110. V zmysle analýzy dôvodov uvedených na podporu odvolania, ktoré sú sčasti neprípustné alebo neúčinné a sčasti nedôvodné, treba teda vyvodiť záver o zamietnutí odvolania.

VI — O trovách

111. Podľa ustanovení článku 122, v spojení s článkom 69 ods. 2 rokovacieho poriadku, uplatniteľných na základe článku 118 toho

59 — Bod 34 týchto návrhov.

60 — Rozsudky Súdneho dvora z 15. septembra 1994, KYDEP/Rada a Komisia, C-146/91, Zb. s. I-4199, bod 19; z 9. septembra 1999, Lucaccioni/Komisia, C-257/98 P, Zb. s. I-5251, bod 14; a zo 14. októbra 1999, Atlanta/Európske spoločenstvo, C-104/97 P, Zb. s. I-6983, bod 65.

istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní, účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania. Ak sa dôvody, ktoré uviedli v odvolaní odvolatelia, zamietnu, ako to navrhujem, odvolatelia musia byť zaviazaní na náhradu trov tohto odvolacieho konania.

112. Komisia navrhla zaviazať Nordspedizionieri a i. na náhradu trov prvostupňového konania. Keďže napadnutý rozsudok ich už na to zaviazal, treba tento nový návrh formulovaný Komisiou považovať za neúčinný.

VII — Návrh

113. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor zamietol odvolanie podané Nordspedizionieri di Danielis Livio & C. Snc, Livio Danielis a Domenico D'Alessandro proti rozsudku Súdu prvého stupňa zo 14. decembra 2004, vyhláseného vo veci T-332/02, z dôvodu, že toto odvolanie je sčasti neprípustné a sčasti nedôvodné, a aby zaviazal odvolateľov na náhradu trov spojených s týmto odvolacím konaním.